

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Meno ir grožio samprata Antikos kultūroje	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): asist. dr. Tomas Riklius	VU Filologijos fakultetas, ARKSI, Klasikinės filologijos katedra
Kitas / a (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
auditorinė	Rudens semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: –	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): –

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133 val.	48 val.	85 val.

Dalyko (modulio) tikslas

Šiuo dalyku siekiama ugdyti:

- antikinės estetikos sampratos savitumo supratimą ir gebėjimą apibūdinti bei analizuoti pagrindines antikinės estetikos kategorijas ir jų reikšmę Vakarų kultūrai;
- gebėjimą analizuoti Antikos meno kūrinius, suvokti jų savitumą, išvelgti estetinių koncepcijų ir meninės praktikos sąsajas;
- gebėjimą atpažinti Antikos kultūros ir meno reiškinius, kritiškai vertinti Antikos kultūros ir meno recepciją vėlesnėse kultūrinėse epochose;
- kultūros tyrėjo kompetenciją, kritiškai vertinant antikinės meno tradicijos formavimąsi, įtakas ir tęstinumą skirtingais kultūriniais aspektais;
- tarpdisciplininę kompetenciją vertinti meno kūrinius ir kultūros istoriją;
- gebėjimą dirbti ir mokytis savarankiškai, taikant įgytas žinias praktikoje. Studijuojantieji turėtų išmokti rinkti, kritiškai vertinti, analizuoti ir sisteminti informaciją, organizuoti savo darbą ir mokymąsi, formuluoti estetinio tyrimo tikslus ir išvadas;
- gebėjimą kūrybingai mąstyti ir generuoti naujas idėjas.

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
-------------------------------------	-----------------	-------------------

Išklause šį dalyką, studijuojantieji:

– susipažins su pagrindiniais Antikos meno teorijos šaltiniais: gebės apibūdinti ir analizuoti pagrindines antikinės estetikos kategorijas, jų raidą bei skirtumus; supras antikinės estetikos sampratos savitumą ir reikšmę;

– gebės atpažinti ir analizuoti Antikos meno reiškinius, išvelgti sudėtinę dalis ir ryšius tarp jų; atpažinti ir kritiškai vertinti Antikos kultūros ir meno recepciją vėlesnėje Europos tradicijoje, vertinti Antikos kultūros ir

Tradicinės ir įtraukiamosios paskaitos su probleminio dėstymo elementais, aktyvaus mokymo(-si) metodai (grupės diskusija), tiriamieji metodai (informacijos paieška, literatūros skaitymas, analizė ir aptarimas).

Esė ir rašto darbo rašymas

Esė rašymas

meno estetikos įtaką vėlesnių laikų Europos kultūrai;		
– bus pasirenkę savarankiškai kritiškai analizuoti Antikos meno šaltinius bei reiškinius: rasti, įvertinti ir sistematinti informaciją, formuluoti tyrimo tikslus bei išvadas, parengti ir perskaityti pranešimą.		Esė ir rašto darbo rašymas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Menas kaip tikrovės reprezentacija. Tikrovės ir idealo reprezentacijos užuomazgos Kretos-Mikėnų civilizacijoje. Estetinio vertinimo užuomazgos Graikijoje archajiniu laikotarpiu. Antikinės estetikos problematika. Meno kūrinio ir grožio samprata Antikos kultūroje.	4						4	5	Literatūros skaitymas ir aptarimas, šaltinių rinkimas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
2. Dieviškumo reprezentacija. Anikoniniai atvaizdai ir dieviško atvaizdo samprata graikų kultūroje. Religinės plotmės ir dieviškos tikrovės reprezentacija Antikos mene.	4						4	6	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
3. Herojinis idealas. Herojinis atvaizdas nuo archajinių kūrų iki romėniško natūralizmo. Herojinio ir atletinio kūno santykis.	4						4	8	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
4. Esė. Savarankiškai rengiama esė, analizuojanti pasirinktą meno kūrinį, estetinę temą arba istorinio šaltinio ištrauką.		2					2	20	Savarankiškas šaltinių rinkimas ir skaitymas, literatūros rinkimas ir skaitymas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, tyrimo tikslo ir išvadų formavimas, kūrybinis mokslinio stiliaus teksto rašymas
5. Kasdienybės atradimas. Buities vaizdavimas Antikinėse vazose ir antkapuose. Buities ir tikrovės reprezentacija helenistiniu laikotarpiu.	4						4	8	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
6. Menas ir propaganda. Meno kūriniai, perteikiantys politinį idealą. Meno kūrinio, tikrovės ir politinės plotmės santykis. Meno kūrinys ir architektūra kaip politinės ir religinės propagandos įrankiai.	4						4	8	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
7. Prabanga ir fantazija. Prabangos elementai mene, socialinio statuso ir socialinės klasės reprezentacija mene. Fantazijos elementai mene. Fantazijos ir tikrovės santykis bei problematika Antikos mene.	4						4	8	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
8. Tikrovės atspindys ir deformacija. Estetiniai pokyčiai Romos imperijoje ir socialinė ir ekonominė įtaka meninei reprezentacijai. Antikinių mitų apropiacija ankstyvajame krikščioniškame mene.	4						4	8	Šaltinių skaitymas ir aptarimas, papildomos literatūros skaitymas ir

Ankstyvojo krikščioniško meno idealai ir problematika.									aptarimas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė.
9. Baigiamasis rašto darbas. Savarankiškai rengiamas baigiamasis rašto darbas, analizuojantis meno kūrinį, estetinę temą ar istorinio šaltinio ištrauką studento pasirinkta tyrimo kryptimi.			2				2	30	Savarankiškas šaltinių rinkimas ir skaitymas, literatūros rinkimas ir skaitymas, medžiagos paieškos, atranka ir analizė, tyrimo tikslo ir išvadų formavimas, kūrybinis mokslinio stiliaus teksto rašymas
Iš viso	28		4				32	101	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Kaupiamasis vertinimas:			
Esė (3–5 standartinių puslapių, arba 8000- 10000 spaudos ženklų, apimties)	40	semestro metu, išklausių pusę paskaitų	Darbas vertinamas 10 balų skalėje: 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai. Nėra faktinių klaidų, suformuluotas aiškus darbo tikslas ir atitinkamos išvados, darbo argumentuose atsispindi gilus ir neformalus dalyko išmanymas. 9 (labai gerai). Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai. Nėra ar beveik nėra faktinių klaidų, suformuluotas aiškus darbo tikslas ir atitinkamos išvados, darbo argumentuose atsispindi dalyko išmanymas. 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai. Nėra esminių faktinių klaidų, suformuluotas aiškus darbo tikslas ir atitinkamos išvados, darbo argumentuose atsispindi dalyko supratimas. 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai. Nėra esminių faktinių klaidų, ne visiškai aiškus darbo tikslas ar išvados, darbo argumentuose atsispindi tam tikras dalyko supratimas. 6 (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniai. Yra nemažai ar esminių faktinių klaidų, neaiškus darbo tikslas ar išvados, darbo argumentuose atsispindi tam tikras dalyko supratimas. 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus. Yra daug ar esminių faktinių klaidų, neaiškus darbo tikslas ir išvados, darbo argumentuose neatsispindi dalyko supratimas arba argumentai nerelevantiški. 4, 3, 2, 1. Netenkinami minimalūs reikalavimai.
Išsamus baigiamasis rašto darbas (10 standartinių puslapių, arba 16000–20000 spaudos ženklų, apimties) ir jo aptarimas su dėstytoju auditorijoje	60	sesijos metu	

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
O. Bychkov, A. Sheppard (edd)	2012	<i>Greek and Roman Aesthetics</i>	Ištraukos iš esminių Antikos autorių apie meną ir estetiką veikalų	Cambridge: Cambridge University Press
E. H. Gombrich	2014	<i>Meno istorija</i> , p. 55–143	Skyriuose išdėstoma glausta kultūrinė ir socialinė Antikos kultūrų meninė raida	Vilnius: Alma littera
P. Destrée, P. Murray (edd.)	2015	<i>A Companion to Ancient Aesthetics</i>	Studija apie esmines Antikos meno estetikos sąvokas: <i>mimesis</i> , grožis, pakylėtumas, menas, moralė ir t. t.	Malden, MA: Wiley Blackwell
Papildoma literatūra				
J. Neils	2007	„Myth and Greek Art: Creating a Visual Language“, <i>The Cambridge Companion to Greek Mythology</i> , p. 286–304	Tyrimas apie mitologijos vaizdavimą ir mito svarbą graikų kultūroje	Cambridge: Cambridge University Press

J. Fefjer	2008	<i>Roman Portraits in Context</i>	Studija apie portretą romėnų mene: lyties, individualumo, politiniai ir kiti aspektai	Berlin: de Gruyter
I. Sluiter, R. Mark	2012	<i>Aesthetic Value in Classical Antiquity</i>	Studija apie estetikos sampratą Antikoje įvairiais kultūriniais ir socialiniais aspektais	Leiden; Boston: Brill
V. Platt	2014	„Likeness and Likelihood in Classical Greek Art“, <i>Probabilities, Hypotheticals, and Counterfactuals in Ancient Greek Thought</i> , p. 185–207	Tyrimas apie atvaizdų panašumą ir reprezentaciją Antikos kultūroje	Cambridge: Cambridge University Press
D. Konstan	2015	<i>Beauty: The Fortunes of an Ancient Greek Idea</i>	Tyrimas apie grožio konceptą graikų kultūroje	Oxford: Oxford University Press
K. Lorenz	2016	<i>Ancient Mythological Images and Their Interpretation</i>	Antikinių atvaizdų ir ikonologijos studija	Cambridge: Cambridge University Press

Aprašas atnaujintas

2024-03-06